

FOSFOR nr. 4 (oktober - november - december 2009)

Inhoudstafel :

- [Edito](#)
- [Mijn gedacht](#)
- [Gezondheid in Ecuador: sociale revolutie in zakformaat](#)
- [Geen liefdadigheid maar solidariteit](#)
- [Reizende tentoonstelling: Een \(koffie\)boontje voor Peru](#)
- [Het klikt tussen Brussel en Quito!](#)
- [Blog, blogger, blogst!](#)
- [Cuba: Beschutte werkplaatsen, volwaardige arbeiders](#)
- [Wereldkeuken: Chileense empanadas](#)
- [Spots op: Adeliën Van den Bossche](#)
- [Wake up call 2010](#)

Edito:

Beste lezer,

Sterke persoonlijkheden zijn het: Sara, Pati en Patricio van onze Ecuadoraanse partner ForoUrbano. Twee straffe madammen en een straffe meneer, die heel wat indruk maakten op de mensen die ze hier tijdens hun verblijf in België ontmoetten. Dat waren in de eerste plaats de mensen van het ziekenfonds FSMB, met wie ze een solidariteitsband hebben – en dat is geen liefdadigheidsband!

Ze krijgen een massa mensen op de been, schrijven mee aan de grondwet, wegen op het beleid. Ze zeggen waar het op staat, met een enorme bevlogenheid, en gaan voor verandering, met een bewonderenswaardige daadkracht. Typisch een **fos**-partner!

Annuschka Vandewalle
Algemeen Secretaris **fos**-socialistische solidariteit

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Mijn gedacht

Stelling “Als gewone gebruiker kan ik een luisterend oor vinden voor mijn klachten over de werking van de gezondheidsdiensten in mijn land.”

Noord: De mutualiteiten spelen hierin een grote rol. Ze nemen het op voor de patiënt. Gebruikers van de gezondheidszorg zitten vaak in een zwakke positie. Daarom kunnen ze met hun klachten rond ziekenhuisfacturen, supplementen, voorschrijfgedrag, enz. terecht bij de sociale, juridische of medische diensten van de mutualiteit. Bij een privatisering zou dit een stuk moeilijker liggen. De Socialistische Mutualiteit wil een degelijke, solidaire en betaalbare gezondheidszorg voor iedereen.

Eddy Vandenbosch, coördinator socio-cultureel Socialistische Mutualiteiten Brabant

Zuid: Of je gehoor vindt, hangt af van de aard van de klacht. Maar algemeen kan je stellen dat je geen gehoor vindt met één klacht van één persoon. Dat gebeurt wel als je als organisatie die klachten overmaakt aan de instanties. Wij formuleren niet enkel

klachten, maar stellen ook oplossingen voor. Dat is een oefening in inspraak, een proces waartoe we de mensen willen krijgen. Beetje bij beetje leren de instanties ook dat ze inspraak zullen moeten dulden. Nochtans is die inspraak logisch, want het gaat om publieke diensten. En die zijn van iedereen.

Sara Proaño, gezondheidscoördinator ForoUrbano

Sluit je aan bij de **fos**-groep op www.facebook.com en zet de discussie verder!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Gezondheid in Ecuador: sociale revolutie in zakformaat

Van de straatverkoopster in de volkswijk tot de burgemeester van Quito: heel wat mensen zetten hun schouders onder de sociale revolutie die vandaag in Ecuador plaatsvindt. Ook de fos-partners voelen de wind in de zeilen.

Maria Ambuludí woont in de Ecuadoraanse hoofdstad Quito. Ze is 50 jaar en moeder van drie volwassen kinderen. Maria werkt hard: "Ik help mijn dochter in haar straatwinkeltje, waar we van alles en nog wat verkopen. Maar ik ben ook naaister en doe nog steeds naaiwerk op aanvraag." Ze heeft geluk, want er is weer vraag op de binnenlandse markt. Dat komt door de hogere douanetarieven die de president heeft opgelegd: die ontmoedigen de invoer van goedkoop textiel uit het buitenland. Maria behoort tot de armste laag van de bevolking in Quito en kan niet rekenen op sociale zekerheid. Dat is enkel weggelegd voor de mensen die formeel bij een werkgever tewerk gesteld zijn, nog geen derde van de actieve bevolking. Maar tegenwoordig hebben mensen zoals Maria, de gewone Ecuadoranen, wel het recht om gratis een beroep te doen op gezondheidszorg. Vroeger lag dat anders: een doktersbezoek kostte 5 dollar, en dan had je de medicatie nog niet. Onbetaalbaar voor veel Ecuadoranen. Vandaag is de meeste medicatie gratis en krijgen de dokters een loon van de staat.

Doktersmentaliteit

Heeft iedereen daarmee nu wél toegang tot gezondheid? We vragen het aan Sara Proaño, actief bij Mujeres por la Vida (Vrouwen voor het Leven), die deel uitmaken van ForoUrbano. Deze fos-partner is een netwerk van organisaties die ijveren voor onderwijs, huisvesting en natuurlijk ook gezondheid van de armste lagen van de bevolking in de grote steden. "Iedereen heeft recht op gezondheid, en dat is zeker een grote verovering, maar in de praktijk scheelt er nog heel wat," zegt Sara. "De gezondheidspost is gesloten, of de dokter is er niet, wat vooral in afgelegen gebieden voorkomt. En als de dokter er wel is, staan er enorme wachtrijen. Die duiken steeds vaker op, zeker nu het echt gratis aan het worden is. De mensen staan soms om 2 uur 's nachts op om tijdig in de rij te staan, maar toch zijn de volgnummers om een dokter te zien, al uitgeput. Soms moeten ze tot vier keer teruggaan vóór ze een nummer krijgen." Wat Sara en ForoUrbano echter het meest tegen de borst stuit, is de mentaliteit van de dokters. "Ze hebben het gevoel dat ze voor een peulschil werken en voelen zich daar te goed voor. Sommige dokters trappen het na drie of vier patiënten af en gaan naar hun privépraktijk, waar ze tot 10 keer meer verdienen." Er zijn ook gevallen bekend waarbij scanners twee maanden in gebruik zijn, dan 'stuk gaan' (lees: gesaboteerd worden). De dokters verwijzen de patiënten dan door naar de privékliniek, waar een scan 400 dollar kost.

Sociale controle

Dit soort wantoestanden klaagt ForoUrbano niet enkel aan, ze formuleren ook voorstellen over hoe het beter kan. Dat kunnen ze maar doen dankzij de sociale controle en de basisorganisaties die daarvoor zorgen, zoals de 'gebruikersgroepen'. María Ambuludí zit

in de gebruikersgroep van haar wijk in Quito. Haar motivatie: "Totnogtoe werkte ik voor mezelf en hielp ik mijn kinderen en familie, maar de kinderen zijn nu groot en het is tijd om ook andere mensen te helpen. Ik hou van politiek en toen men opriep om in onze wijk een gebruikersgroep op te starten, was ik direct kandidaat."

De harde kern van haar groep bestaat uit 28 mensen maar op de vergaderingen zijn ze gewoonlijk een 40-tal. Ze vergaderen maandelijks op een zaterdagmiddag in Maria's garage, die ze wat hebben schoongemaakt en geschilderd. Dan overleggen ze over wie hulp nodig heeft bij het zoeken van een woning, hoe ze rolstoelen gaan verkrijgen voor mensen van de derde leeftijd, hoe studiebeurzen voor kinderen, het organiseren van workshops over huiselijk geweld, van vormingen over gezondheid. "Nu willen we ervoor zorgen dat we een goede opleiding krijgen, zodat we degelijke sociale controle op de gezondheidscentra kunnen uitoefenen. Dan kunnen we op basis van bewijzen gaan reclameren bij het bestuur van de gezondheidspost," aldus Maria. "Maar zo'n opleiding duurt drie dagen en brengt ook enkele kosten met zich mee. Om die te kunnen dekken, organiseren we activiteiten, zoals eten verkopen." Nu zondag (in oktober, nvdr) zullen ze in de wijk ook hun eerste Gezondheidsmarkt organiseren.

"Gezondheidsmarkten zijn altijd op zondag," zegt gezondheidspromotor Narcisa Mera, die al aan een 100-tal gezondheidsmarkten heeft meegewerkt. "Dat moet zo, want de zondag is heel dikwijls de enige dag die de mensen vrij hebben om voor hun gezondheid te kunnen zorgen. Van maandag tot zaterdag werken ze en de gezondheidsposten zijn gesloten op zaterdag en zondag. Toch drukken we er bij de mensen op aan om tijdig naar de gezondheidscentra te gaan en niet alleen te wachten tot er weer eens een gezondheidsmarkt is. Wat ook zeer belangrijk is dat, dank zij de gezondheidsmarkten, de dokters "uit hun kot" komen en zo de sociale werkelijkheid beter leren kennen." De behandelingen die de mensen het meest aantrekken op de gezondheidsmarkten zijn tandheelkunde voor de kinderen, bloeddruk- en glucosemeting voor de volwassenen en familieplanning voor de jongeren.

De gezondheidsmarkt van Maria's groep zal een zestal stands hebben: over tandhygiëne, borstkanker en andere gezondheidsthema's en ook een stand voor hun gebruikersgroep. "We gaan nu van huis tot huis om de mensen uit te nodigen voor onze Gezondheidsmarkt," legt ze uit. Waar ze al die energie vandaan haalt? "Ik ben zeer gelukkig met wat ik doe, want ik help de mensen graag."

Zelfrespect

ForoUrbano grijpt elke gelegenheid aan om mensen zoals Maria te organiseren. Dat ligt niet voor de hand, volgens Patricio Endara, coördinator van ForoUrbano: "Het gaat om zeer arme mensen, die vaak leven met minder dan 1 dollar per dag. Die zijn in de eerste plaats bezig met eten op tafel brengen, met overleven." Het belang van deze basisgroepen is niet te onderschatten. "We geloven er heel sterk in dat je die organisaties moet versterken als je verandering wil. De mensen werken zélf aan huisvesting, opleiding en gezondheid, en winnen daarbij ook zelfrespect. We vormen ook lokale leiders, die voor inspraak in de lokale politiek kunnen zorgen," zegt Patricio. Heel wat mensen in het netwerk zijn politiek actief. Sara is eerste opvolger van een schepen in Quito, en de nieuwe burgemeester is zelfs een van de medestichters van ForoUrbano. "Maar ook hij kan niet veel doen zonder basisorganisaties die hun rechten opeisen. We hebben elkaar nodig en moeten er samen voor gaan."

12 jaar revolutie

Alle ogen zijn op Quito gericht, maar de wind van verandering waait door heel het land. Waar komt die plots vandaan? Ecuador was sinds jaar en dag een land waar een kleine elite de landbouwgrond in handen had en volop koffie, bananen, cacao enz. voor de export produceerde. Deze elite kreeg gaandeweg ook andere natuurlijke rijkdom in handen, zoals de petroleum die in de jaren zeventig ontdekt werd. Er waren ook plannen om de elektriciteitsmarkt en zelfs het water te privatiseren. "Ons land is niet arm, maar de mensen worden er wel arm gehouden," zegt Patricio. "De biodiversiteit en de

natuurlijke rijkdommen zijn enorm, maar de gewone mensen plukken de vruchten van die rijkdom niet." De afgelopen 30 jaar had die elite ook de politieke macht in handen. Huisvesting, gezondheid of onderwijs waren voor hen geen prioriteit.

Maar allerlei organisaties van vrouwen, boeren, studenten en indianen boden weerstand. Op minder dan 12 jaar tijd werden niet minder dan 3 neoliberale presidenten van de macht verdreven door deze volksoptstanden. Intussen staat de linkse president Correa al bijna drie jaar aan het roer. Hij heeft gebroken met het verleden. Onder zijn beleid zijn de uitgaven voor gezondheid en onderwijs verdubbeld – al is dat voor gezondheid nog steeds maar de helft van wat er eigenlijk nodig is. De petroleuminkomsten gaan nu wel naar sociale uitgaven.

Nooit geziene organisatie

Maar de grootste verandering tot nog toe is ongetwijfeld de nieuwe grondwet, die vorig jaar werd ingevoerd na een nooit geziene organisatie van inspraak van het volk. ForoUrbano en de leden van het netwerk zijn een paar van de talloze organisaties die de gewone mensen mobiliseerden om eraan mee te werken. "Het resultaat is een grondwet die de mensenrechten omvat, maar ook andere, revolutionaire rechten: de rechten van de natuur, het recht op water, het recht op een leefbare stad op mensenmaat," aldus een trotse Patricio. Maar hij maakt meteen een kanttekening. "De nieuwe grondwet is een kompas: hij toont de weg waar we naartoe willen, niet wat er al is. Het proces kan in duigen vallen als de mensen niet snel concrete veranderingen zien. Dat is waar de rechtse media ook op azen. Ze aarzelen niet om elke manifestatie af te schilderen als een gewelddadige revolutie. Het is een krachtmeting tussen de rechtse krachten en het volk."

Grondwet in zakformaat

Misschien is het belangrijkste resultaat wel dat de kloof tussen het volk en de politiek kleiner is geworden. Heel wat mensen blijven de politiek volgen, blijven participeren en hebben de grondwet op zak – letterlijk! "Het is voor het eerst in de geschiedenis dat zelfs de meest afgelegen boer de grondwet in handen heeft. Die is in allerlei vormen verschenen: in zakformaat, met tekeningen, als krant of als tijdschrift, een jongerenversie. Met ForoUrbano deelden we op een gegeven moment tot 8000 exemplaren per dag uit in Quito: aan de bushaltes, aan straatverkopers, enz. De mensen beschouwen het als hún grondwet, en dat is ook nodig, zo zijn ze immers ook bereid om te waken over de toepassing ervan," aldus Sara. Want de toepassing van al die mooie principes, daar draait het inderdaad om.

Ecuador in cijfers

Ecuador telt ruim 13 miljoen inwoners. 0,5% van de Ecuadoranen bezit 30% van de nationale rijkdom. Terwijl haast de helft (46%) van de bevolking onder de armoedegrens leeft. 69% van de bevolking die op het platteland leeft, is arm. Een gemiddelde arbeider die 240 dollar per maand verdient, geeft 200 dollar per maand uit aan eten, terwijl een 'basiskorf voedsel' 483 dollar kost. De petrodollars vormen samen met het geld dat emigranten naar huis sturen maar liefst 70% van 's lands inkomen. Een heel fragiele basis en daar wil men verandering in brengen door de eigen productie van o.a. voedsel en textiel aan te zwengelen.

Bron: UNDP Human Development Report 2009, World Development Indicators – Wereldbank 2008

[auteur]: Roos De Witte en Isabel Wagemans

Geen liefdadigheid maar solidariteit

Verrijkende ontmoeting tussen partners in Noord en Zuid

Internationale solidariteit in de praktijk brengen: dat is wat fos beoogt met de solidariteitsbanden tussen onze partners in het Zuiden en de socialistische beweging in Vlaanderen. Hoe zit dat nu met die praktijk?

De Federatie van Socialistische Mutualiteiten van Brabant en onze Ecuadoraanse partner ForoUrbano zijn actief op vlak van armoedebestrijding, grootstadproblematiek en bovenal: sociale strijd. Een uitwisseling in oktober bracht beide organisaties dichterbij elkaar.

Wat vinden jullie van zo'n uitwisseling?

Pati: Het mooie eraan is dat je een wederzijdse relatie krijgt tussen landen en mensen. Je leert van elkaar. Dat verrijkt de mensen en versterkt de organisaties. Soms krijgen we bij zo'n bezoeken de vraag 'waarmee kunnen we jullie helpen?'. Ook in Spanje was dat zo. Ze zien ons precies als superarmen die hulp nodig hebben. Wij laten hen echter niet enkel onze problemen zien, maar ook ons potentieel. Eigenlijk vragen we niets: we gaan uit van een wederzijdse relatie, vanuit het principe van solidariteit, niet van liefdadigheid.

Wat nemen jullie zeker mee uit België?

Sara: Het is een heel mooi land met heel wat historisch erfgoed. Brussel is ook heel mooi en goed georganiseerd. Volgens mij zijn de mensen het voornaamste kapitaal.

Pati: Wat me zeker zal bijblijven is de warme relatie met de mensen van hier. Het cliché dat men in Europa koud of onverschillig is, is wat mij betreft zeker doorbroken. De mensen zijn hier warm en gastvrij, zoals overal.

Patricio: Over het algemeen is het een heel georganiseerde samenleving, met veel systemen voor welzijn en sociale bescherming. Maar die systemen zijn er niet gekomen omdat het land rijk is: jullie hebben er ook een sociale strijd voor moeten voeren en die rechten moeten veroveren. We zijn er wel bezorgd over dat de mensen het niet genoeg naar waarde schatten. Er is naar verluidt een tendens richting privatisering.

Is het een model voor jullie land?

Pati: Er zijn geen modellen. Elk land is anders. Jullie systeem is een goed systeem voor jullie land. Hier kan 99% van de mensen aan het systeem bijdragen omdat ze er de middelen voor hebben. Dat ligt heel anders in Ecuador, waar de helft van de bevolking onder de armoedegrens leeft.

Patricio: En ondanks de grote solidariteit is er hier ook heel veel sociale uitsluiting. We bezochten organisaties van armen en een opvangcentrum voor vluchtelingen (het Klein Kasteeltje, nvdr). De levensomstandigheden van armen en vluchtelingen zijn heel slecht, ondanks alle systemen.

Wat hopen jullie hier achter te laten na deze uitwisseling?

Sara: De kracht en goesting waarmee wij strijden voor sociale rechten. We hopen ons enthousiasme door te geven voor jullie strijd voor het behoud van jullie sociale rechten. Je mag die niet loslaten, je mag niet toelaten dat er geprivatiseerd wordt en dat de solidariteit verdwijnt. Hopelijk kan ons enthousiasme jullie inspireren.

Pati: Ook hier hebben we veel goesting en wil gezien: hier zijn er ook mensen die sociale strijd leveren, zeker binnen de socialistische beweging, de mensen van de mutualiteit, de mensen van de vakbond: mensen met heel veel engagement. Wat ik letterlijk achterlaat, is onze nieuwe grondwet: die kan jullie zeker inspireren!

[auteur] Isabel Wagemans

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Reizende tentoonstelling: Een (koffie)boontje voor Peru

Stel je eens voor: je woont in het Peruaanse Andesgebergte of regenwoud. Wondermooi toch? Maar wat gebeurt er als je er ziek wordt? Dokters werken niet graag in deze afgelegen, subtropische gebieden en de overheid kijkt er niet naar om. Dat is het verhaal van de koffieboeren in Peru. Maar het kan ook anders. De koffieboeren verenigen zich in het Nationaal Koffieverbond en enkele keren per jaar organiseren ze medische campagnes. Dan trekt een uitgebreid medisch team van dokters en verplegend personeel voor een aantal dagen zelf naar de koffieboeren. De gezinnen worden dan gratis behandeld en van medicijnen voorzien. Waar een wil is, is een weg: dat tonen ze aan de overheid! De VoorZorg Antwerpen heeft een partnerschap met de koffieboeren en maakte samen met fos een reizende tentoonstelling die je meeneemt op campagne.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Het klikt tussen Brussel en Quito!

Aandacht voor de situatie van de armsten in de grootstad, voor inspraak van de gewone gebruikers in de gezondheidszorg, voor het in beweging zetten van de politiek: op al deze vlakken klikt het tussen onze Ecuadoraanse partner ForoUrbano en de Federatie van Socialistische Mutualiteiten van Brabant. Geniet mee met het fotoverslag!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Blog, blogger, blogst!

Onze medewerkers in het Zuiden of op dienstreis, vrijwilligers, deelnemers aan een uitwisseling of andere activiteiten ... heel wat fos-sympathisanten schrijven hun persoonlijke ervaringen en reflecties neer volgens het blogprincipe. Een greep uit de wereldblogs:

fos-medewerkster Lieve Daeren bericht over leven, werken, welzijn en gezondheid in Bolivia, Peru en Ecuador. Varkensgriep: epidemie of paranoia?

"Volgens het jaarrapport van Unicef 2009 sterven elk jaar meer dan een half miljoen vrouwen aan zwangerschapscomplicaties en ongeveer 4 miljoen borelingen sterven in hun eerste 28 levensdagen. De meeste van die sterfgevallen hadden perfect voorkomen kunnen worden, indien regeringen meer prioriteit hadden gegeven aan kwalitatieve primaire gezondheidszorg. Waarom heeft dit feit nog nooit een wereldalarm veroorzaakt, met internationale '24 op 24 uur' mediaberichtgeving?"

De Algemene Centrale heeft een solidariteitsband met een fos-partner in Cuba en in Palestina. AC-medewerker Lieven Van Houtte blogt regelmatig tijdens hun bezoeken.

"Vandaag bezoeken we de vakbondsopleiding en de kaderschool Lazaro Pena, genoemd naar de eerste leider van de vakbond CTC. Het is een indrukwekkend complex waar 120

studenten cursus volgen. Met bibliotheek, aula, leslokalen, bureaus voor lesgevers, slaapplekken in een hotel en ontspanningsruimte en een museum over de geschiedenis van de vakbeweging. Alleen de sportvelden ontbreken, maar daarvoor is het wellicht te warm..."

CFP verenigt bedrijven en ngo's die samen werken aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Inge Overmeer was diep onder de indruk van het bezoek aan onze partner Women on Farms Project, die landarbeidsters op de boerderijen rond Kaapstad verenigt.

"...de strijdvaardigheid en levenslust onder deze vrouwen is enorm. Dankzij het Women on Farms Project zijn ze zich bewust van hun eigenwaarde en durven ze op te komen voor hun rechten en voor die van anderen. Een klein voorbeeldje... een van de vrouwen hoorde haar buurvrouw schreeuwen omdat haar man haar vermoorden wou. Nu durfde deze vrouw de politie bellen om hen naar het huis van de buurvrouw te sturen; daarvoor zou ze dat nooit gedurfd hebben... 'Girl power', dat is het minste wat je zeggen kan. Go sisters go!"

Al deze blogs vind je op www.fos-socsol.be via 'Nieuws'.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Cuba: Beschutte werkplaatsen, volwaardige arbeiders

Al sinds 1975 maakt Cuba werk van de integratie van mensen met een handicap in de maatschappij en op de werkvloer. Rainiero en Oscar, beiden blind, waren er van in het prille begin bij.

Rainiero Hidalgo en Oscar Doimeadíos vormen een dynamisch duo. Samen leiden ze de beste beschutte werkplaats van het land. Rainiero is directeur en Oscar syndicale secretaris van deze werkplaats in Holguín, in het oosten van het eiland. In Cuba zijn mensen met beperkingen sinds 1978 georganiseerd in vier verenigingen volgens het soort handicap: zicht, gehoor en spraak, motorische en tenslotte mentale beperkingen. "Onze eerste taak was het aanleren van brailletaal. Oscar was een heel goede leerling!" zegt Rainiero, die in zijn provincie een trekkersrol speelde binnen de nieuwe organisatie. "In 1979 startten we met het eerste bedrijfje dat 17 thuiswerkers telde. Tegen 1985 waren er in het hele land 10 goed georganiseerde bedrijven actief." zegt Rainiero. Het succes van deze initiatieven spoorde de overheid aan tot het oprichten van een beschutte werkplaats in elk van Cuba's 164 gemeenten. Deze werkplaatsen maken deel uit van de Provinciale Bedrijven van de Lichte Industrie (EPIL).

Volwaardige arbeiders

Vandaag zijn er 154 beschutte werkplaatsen, goed voor ongeveer 3.500 arbeidsplaatsen. Hiervan zijn er minstens 70% voorbehouden voor mensen met beperkingen. Van bij de start van de beschutte werkplaatsen genieten de arbeiders van dezelfde loonschalen en sociale voordelen als in de andere staatsbedrijven. "Er is absoluut geen verschil, we worden als volwaardige arbeiders beschouwd," onderstreept Oscar. Een interessant gegeven, als je bedenkt dat in België 20.000 werknemers in beschutte werkplaatsen pas tien jaar geleden op een waardig minimumloon konden rekenen. De overige sociale rechten (brugpensioen, eindejaarspremie, vergoeding bij economische werkloosheid, enz.) hebben ze in ons land pas deze eeuw bekomen.

In Cuba zijn de beschutte werkplaatsen in principe een eerste stap naar een job in een gewoon bedrijf. In de praktijk blijft de doorstroming echter laag omdat weinig bedrijven

aangepast zijn aan de beperkingen van deze werknemers. Bovendien ondervinden mensen met beperkingen in deze bedrijven een zekere vorm van misprijzen vanwege hun collega's. "De doorstroming is heel laag, 1 tot 2% per jaar. Hier werken ze in een veilige en vriendelijke omgeving. Vertrekken is moeilijk," zegt Oscar.

Kapotte machines

Maar niet alles is rozegeur en maneschijn. De werkplaatsen lijden mee onder de moeilijke economische situatie van het land. Het gebrek aan buitenlandse deviezen bemoeilijkt de aankoop van grondstoffen en halfafgewerkte producten in het buitenland. Ook het vervangen van ouderwetse en kapotte machines is een lijdensweg. "De regelmatige aanvoer van grondstoffen en het beschikken over goed werkende machines zijn een noodzaak om de productielijnen aan de gang te houden en technische werkloosheid te vermijden," zegt Rainiero.

Venezuela en België

Het Provinciale Bedrijf van de Lichte Industrie in Holguín, dat 14 beschutte werkplaatsen beheert, blijft echter niet bij de pakken zitten. Met behulp van internationale samenwerkingsprojecten met Venezuela en België werkt ze aan de verhoging van het aantal arbeidsplaatsen, de vervanging van de machines om de productielijnen te diversifiëren en het verbeteren van de opleiding en werkomstandigheden van de arbeiders. fos zorgt voor een startkapitaal in deviezen om grondstoffen aan te kopen en financiert opleidingen en de aankoop van nieuwe machines. De productie is nu meer op de deviezenmarkt gericht. De winst wordt in nieuwe machines en de verbetering van de uitrusting van de werkplaatsen geïnvesteerd. Elk jaar komen twee nieuwe werkplaatsen aan de beurt.

"Dit jaar zijn er 12 nieuwe arbeidsplaatsen en de onderbrekingen bleven heel beperkt. We hebben een nieuwe productielijn van papier-maché opgestart en de naaimachines zijn vernieuwd of hersteld", zegt Oscar, kennelijk heel tevreden. Maar er is er een vraag naar bijkomende steun voor de aankoop van een klein busje om het woon-werkverkeer van de arbeiders te verbeteren. Het openbaar vervoer in de provinciehoofdsteden van Cuba is nog steeds problematisch. Aangepast vervoer voor mensen met beperkingen is er bijna helemaal niet. We beloven bij de ambassades in Havana op zoek te gaan naar fondsen. "Bij je volgende bezoek verwachten we dat je niet per vliegtuig uit Havana overkomt maar in het busje!" lacht Rainiero.

[auteur] Yves Van Gijssel – fos Cuba

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Wereldkeuken: Chileense empanadas

Land: Chili

Ingrediënten voor 40 st.

20 velletjes bladerdeeg, 1 kg lamsgehakt, 2 sjalotten, 1 rode spaanse peper, 1 tl cajun kruiden, 1 mespunt komijnzaad, 1 mespunt karwijzaad, 1 tl koriander, 2 tl zout, chilisaus, bloem, water, plantaardige olie

Bereiding

Giet wat olie in een pan en bak de sjalotten aan tot ze licht gekleurd zijn. Voeg het gehakt toe en roer goed. Meng alle kruiden en het zout er goed doorheen. Probeer voorzichtig het vrijgekomen vet te verwijderen. Laat in een kom het vleesmengsel afkoelen. Verwarm de oven voor op 180 graden. Rol telkens vier blaadjes bladerdeeg uit op een met bloem bestrooide snijplank. Steek er met een mes of met een glas rondjes

uit met een doorsnede van 8 a 10 cm. Leg op de helft van elk rondje een lepel gehakt en vouw dubbel. Bestrijk de randen met water en plak goed vast. Leg het bakpapier op een ovenplaat. Bak de empanada's in een voorverwarmde oven van 180 graden. Serveer de ze warm met apart wat chilisaus.

Wil jij je favoriete recept in deze rubriek bekendmaken? Stuur het dan naar Lisa.Develtere@fos-socsol.be.

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Spots op: Adalien Van den Bossche

Spots op:

Onze werking in het Zuiden en in Vlaanderen is enkel mogelijk door de inzet van heel wat mensen voor en achter de schermen.

Woonplaats: Merelbeke

In het dagelijks leven: studente vioolbouw

Ook actief als: lid van VIVA-Bolivia! (www.vivabolivia.be)

Wat houdt dit in? We organiseren allerlei dingen zoals een lezing of een fuif, om Bolivia onder de aandacht te brengen. Als er opbrengst is, gaat die naar fos en de partner in Bolivia. Onze groep is ontstaan uit de inleefreizen en de uitwisseling vorig jaar met de Bolivianen naar hier. Toen zijn we ook gastgezin geweest voor een van de Boliviaanse bezoekers.

Hoe ben je hiermee begonnen? Ik ben twee jaar geleden meegeweest op inleefreis. Ik had ervan gehoord via mijn vader die op de Bond Moyson werkt. Dan ben ik ook een paar keer naar de groepsbijeenkomsten geweest, en voilà!

Waarom vind je het belangrijk om dit te doen?

Omdat het belangrijk is van de mensen hier bewust te maken. Hier is sociale zekerheid zo vanzelfsprekend, het is zo gewoon dat je ziektekosten terugbetaald worden. Maar dat is lang niet overal zo!

[FOSFOR: inhoudstabel](#)

Wake up call 2010

[datum] 11 september 2010

[plaats] Sint-Pietersplein, Gent

In 2010 resten ons nog vijf jaar om de Millenniumdoelstellingen te halen. Geen slecht moment voor een wake up call. Daarom plant 2015 De Tijd Loopt op 11 september volgend jaar een groots evenement op het Sint-Pietersplein in Gent. Kruis die datum dus alvast aan in je nieuwe agenda, want het hele plein moet vol!

www.detijdloopt.be

[FOSFOR: inhoudstabel](#)
